

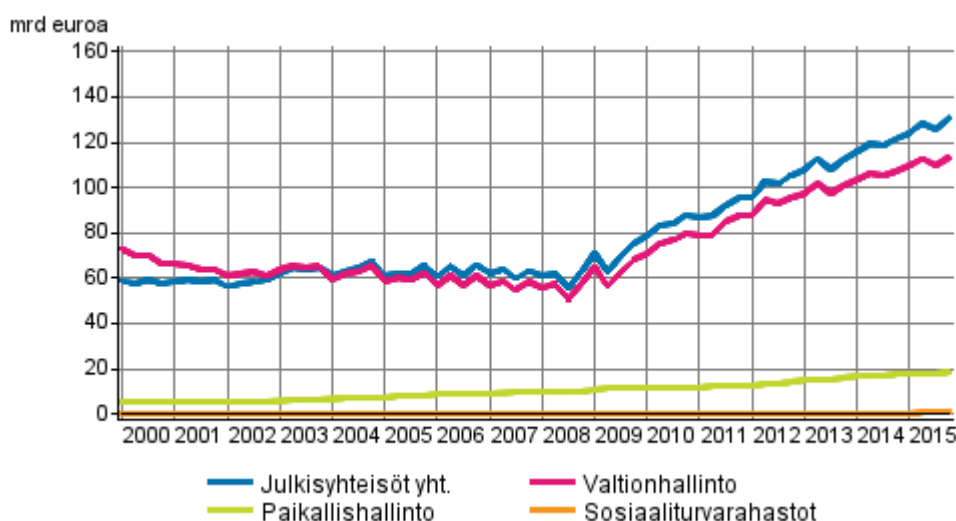
Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

2015, 4. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen oli 63,1 prosenttia vuoden 2015 lopussa

Julkisyhteisöjen EDP-velka eli nimellishintainen sulautettu bruttovelka oli vuoden 2015 lopussa 130,7 miljardia euroa. Vuoden takaiseen verrattuna julkisyhteisöjen velka kasvoi yhteensä 9,0 miljardia euroa ja velan suhde bruttokansantuotteeseen nousi 59,3 prosentista 63,1 prosenttiin. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen julkisyhteisöjen velan neljännesvuositilastosta.

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Alustavien ennakkotietojen mukaan Suomen julkisyhteisöjen velka kasvoi vuoden 2015 aikana 9,0 miljardilla eurolla 130,7 miljardiin euroon. Velka oli vuoden 2015 lopussa 63,1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, eli se ylitti EU:n vakaus- ja kasvusopimuksessa määritellyn 60 prosentin viitearvon. Valtionhallinnon velka kasvoi vuoden aikana 5,8 miljardia euroa, paikallishallinnon 0,8 miljardia euroa ja sosiaaliturvarahastojen 0,9 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alasektorien väliset velat pienenevät 1,2 miljardia euroa, kun työeläkelaitokset vähensivät sijoituksiaan valtion joukkovelkakirjalainoihin.

Vuoden 2015 viimeisen neljänneksen aikana julkisyhteisöjen velka kasvoi 4,7 miljardilla eurolla. Valtionhallinnon velka kasvoi 3,0 miljardia ja oli neljänneksen lopussa yhteensä 113,2 miljardia euroa. Valtion velan kasvu viimeisellä neljänneksellä johtui lähinnä joukkovelkakirjalainojen kannan kasvusta.

0,9 miljardilla eurolla ja lyhytaikaisten velkapaperien kasvusta 1,9 miljardilla eurolla. Paikallishallinnon eli kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viimeisen neljänneksen aikana 0,5 miljardia euroa ja oli vuoden lopussa 18,5 miljardia euroa. Myös sosiaaliturvarahastot velkaantuivat viimeisen neljänneksen aikana yhteensä 0,3 miljardia euroa.

Julkisyhteisöjen EDP-velka kuvaa julkisyhteisöjen velkaa kansantalouden muille sektoreille ja ulkomaille, ja sen kehitykseen vaikuttavat sekä sulauttamattoman velan että julkisyhteisöjen sisäisten velkojen muutokset. Julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka saadaan vähentämällä julkisyhteisöihin luettavien yksiköiden väliset velat sulauttamattomasta bruttovelasta. Tästä syystä julkisyhteisöjen velka on pienempi kuin sen alasektoreiden yhteenlasketut velat.

Julkisyhteisöjen tilinpidossa Euroopan väliaikainen rahoitusvakaussäily ERVV käsitellään Eurostatin päätöksen perusteella siten, että ERVV:n velanotto tilastoidaan osaksi takauksia myöntäneiden maiden julkista velkaa perustuen kuhunkin tukipakettiin osallistuvien euromaiden osuuksiin EKP:n pääomasta. Vuoden 2015 lopussa Suomen julkisyhteisöjen velkaan on kirjattu 3401 miljoonaa euroa velkaa, jonka ERVV on myöntänyt avunsaajamaille, kun vuoden 2014 lopussa sitä oli 3611 miljoonaa euroa. Vastaavaa käsittelyä ei Euroopan vakaussäilymekanismin (EVM) kohdalla tehdä.

Julkisyhteisöjen EDP-velka eroaa käsitteellisesti jonkin verran valtion osalta Valtiokonttorin julkaisemasta valtionvelasta. Valtion EDP-velkaan luetaan mukaan lisäksi edellä mainitun väliaikaisen rahoitusvakaussäily ERVV:n myöntämät lainat avunsaajamaille, johdannaissopimuksiin liittyvät saadut vakuustalletukset, ydinjätehuoltorahaston pääoma, valtion elinkaarihankkeiden investoinneista syntyneet velat, kierrossa olevat kolikot ja EU-komission talletukset. Kansantalouden tilinpidossa valtionhallintosektori on myös käsitteellisesti laajempi kuin budjetti- ja rahastotalous (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/julkisyhteisot.html). Arvostusperiaatteena molemmissa velkakäsitteissä on nimellisarvo, jossa valuutanvaihtosopimusten vaikutus on huomioitu.

Tiedot ovat ennakkollisia. Euroopan komissiolle raportoitavat ensimmäiset tiedot julkisyhteisöjen alijäämästä ja velasta julkaistaan 31.3.2016 Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka -tilastossa. Siinä yhteydessä tiedot voivat tarkentua.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen velka, mrd. euroa.....4

Tietojen tarkentuminen.....5

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain.....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen velka, mrd. euroa

Sektori	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/Q1	2015/Q2	2015/Q3	2015/Q4
Julkisyhteisöt yht.	65,8	65,9	63,4	63,3	75,5	88,2	95,5	105,8	112,8	121,8	124,4	128,4	126,1	130,7
Valtionhallinto	62,3	61,0	58,4	57,7	68,1	80,0	88,0	96,0	101,1	107,4	109,9	113,0	110,1	113,2
Paikallishallinto	8,4	9,2	9,7	10,2	11,6	12,0	12,7	14,3	16,2	17,7	17,8	17,9	17,9	18,5
Sosiaaliturvarahastot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,7	0,8	1,1

Tietojen tarkentuminen

Julkisyhteisöjen velan tarkentuminen, miljoonaa euroa

Vuosineljännes	Uusin julkaisu	Edellinen julkaisu	Tarkentuminen
2015Q3	126 072	126 072	0
2015Q2	128 445	128 445	0
2015Q1	124 404	124 404	0
2014Q4	121 783	121 771	12

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

1. Tilastotietojen relevanssi

Julkisyhteisöjen velan neljännesvuosittainen raportointi on osa EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista julkisyhteisöjen vakauden seurantaa. Neljännesvuosittaista velkaraportointia säätelevä EU-asetus tuli voimaan vuonna 2004. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpitoon, joka on osa kansantalouden tilinpidon järjestelmää. Julkisyhteisöjen velka kuvaa julkisyhteisöjen ja sen alasektoreiden eli valtion, kuntien ja sosiaaliturvarahastojen nimellisarvoista velkaa vuosineljänneksien lopussa. Julkisyhteisöjen velan määritelmä poikkeaa rahoitustilinpidon mukaisesta velasta siten, että julkisyhteisöjen velka on sulautettu, nimellishintainen ja käsittää ainoastaan käteisrahan ja talletukset, velkapaperit sekä lainat. Eri maiden toimittamat tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia.

Julkisyhteisöjen velan laskennassa noudatetaan talousyksiköiden luokittelussa rahoitustilinpidon institutionaalista sektoriluokitusta (Sektoriluokitus 2012, Käsikirjoja 5, Tilastokeskus, 2012).

Tilasto laaditaan julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkaraportointia koskevan asetuksen edellyttämällä ja siten kansainvälisesti vertailukelpoisella tavalla. Julkisyhteisöjen velan tilastointi on tarkemmin ohjeistettu Eurostatin julkaisemassa alijäämä- ja velkamanuaalissa (Manual on Government Deficit and Debt).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpidon laskelmiin, ja se on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Tilaston laadinnassa hyödynnetään paitsi rahoitustilastoja, myös muita sektori- tai vaadekohtaisia tasetietoja sisältäviä tilastoja ja aineistoja.

Tärkeimmät tietolähteet

Valtiokonttorin velkaraportit

Valtion velan laskenta perustuu pääosin Valtiokonttorin julkaisemaan valtion velkaraporttiin. Neljännesvuosittain saatava raportti sisältää tietoa nimellis- ja markkinahintaisesta velasta ja valtion johdannaisista.

TELAn sijoitusseurantakysely

Sijoitusseurantakysely on työeläkelaitosten tärkein tietolähde. Työeläkevakuuttajat TELA kerää jäsenlaitoksiltaan Finanssivalvonnan, Suomen Pankin ja Tilastokeskuksen kanssa yhteistyössä laaditun sijoituskantatilaston ja laatii niistä yhteenvetotilastot. Yhteenvetotilastot ovat rahoitustilinpidon käytettävissä eriteltynä pakolliseen ja vapaaehtoiseen työeläkevakuuttamiseen. Lisäksi vastaavat tiedot saadaan muista sosiaaliturvarahastoista sekä Suomen Pankin ja Valtion eläkerahastosta.

Maksutase

Tilastokeskus laatii Suomen maksutasetilaston, joka on rahoitustilinpidon tärkein ulkomaat -sektorin tietolähde. Neljännesvuosittain saatavassa maksutasetilastossa kuvataan kansantalouden ulkoista tasapainoa eli kotimaan ja muun maailman välisiä taloussuhteita. Julkisyhteisöjen velan laadinnassa käytetään maksutaseen sisältämää rahoitustasetta, joka kuvaa ulkomaisia saamia ja velkoja sekä niiden muutoksia. Maksutasetilaston kirjaukset ovat pääosin yhtenevät kansantalouden tilinpidon periaatteiden kanssa.

Luottokanta

Tilastokeskuksen luottokantatilastoa käytetään lähinnä julkisyhteisöjen sisäisten velkojen laskentaan. Siitä ilmenee koko kotimaisen luottokannan (lainat ja velkapaperit) jakaantuminen luotonantaja- ja luotonsaajasektoreittain sekä luotonsaajatoimialoittain sekä luottojen jakaantuminen käyttötarkoituksen mukaan.

Kuntien talouden neljännesvuositilasto

Paikallishallinnon tärkein tietolähde on Tilastokeskuksen tuottama tilasto Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain, joka kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin talousarvioiden toteutumisen mukaisesti. Tilasto sisältää tietoja kuntien ja

kuntayhtymien velasta ja eräistä saamisista vaateittan. Tilasto perustuu otokseen 1.-3. neljänneksen osalta. Neljännen neljänneksen tiedot kattavat kaikki kunnat ja kuntayhtymät.

Valtion liikekirjanpito

Valtion liikekirjanpito pitää sisällään valtion virastojen ja rahastojen kirjanpidon. Liikekirjanpidon tasetilejä käytetään pää tietolähteenä valtion rahoitustilien laadinnassa. Aineisto saadaan kuukausittain ja sitä ylläpitää Valtiokonttori.

Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilasto

Tilastosta saadaan tieto kuntien liikkeeseen laskemista kuntatodistuksista nimellisarvoon.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkisyhteisöjen velka on valtiosektoria lukuun ottamatta pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto, joten sen lähdetilastojen laadulla on ratkaiseva merkitys tilaston luotettavuuden kannalta. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoon, joten myös sen ongelmakohdat ovat samoja. Koska lähdetilastoja on erityyppisiä, epävarmuustekijöitäkin on monenlaisia. Oman vaikeutensa tilaston laadintaan tuovat lähdetilastojen poikkeamat kansantalouden tilinpidon määritelmistä kuntien ja sosiaaliturvarahastojen osalta. Poikkeamat koskevat etenkin vaateiden ja tilastoyksikköjen luokituksia. Alipeittoa ei juuri esiinny, koska lähes kaikki pää tietolähteet perustuvat totaaliaineistoihin. Tietolähteiden käytössä pyritään systemaattisuuteen ja jatkuvuuteen.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisyhteisöjen velan neljännesvuositiedot julkaistaan viimeistään 90 päivän viiveellä päättyneestä neljänneksestä. Neljänneksien tiedot tarkentuvat vuositietojen valmistuessa, ja tuoreimmat tiedot julkaistaan aina seuraavan julkistuksen yhteydessä. Käytännössä muutokset ovat kuitenkin pieniä. Julkisyhteisöjen velan aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 2000 lähtien.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain julkaistaan tilaston kotisivulla Julkinen talous -aihealueella. Lisäksi Euroopan unionin tilastovirasto Eurostat julkaisee tiedot kotisivuillaan.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilasto perustuu EU:n asetukseen. Julkisyhteisöjen velan aikasarjojen tiedot ovat vertailukelpoisia vuodesta toiseen. Julkisyhteisöjen velan neljännesvuositiedot ovat täysin yhtenevät vuositason velkatilaston kanssa. Sen sijaan ne poikkeavat rahoitustilinpidon tiedoista arvostuksen osalta, sillä rahoitustilinpidossa julkisyhteisöjen velka kirjataan markkina-arvoon, kun taas julkisyhteisöjen velka kirjataan nimellisarvoon.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain tuotetaan samalla menetelmällä kuin vuosittainen julkisyhteisöjen velka, joten ne ovat täysin yhteneviä. Aikasarjakatkoksia ei ole. Lisäksi juoksevasti tehtävät päivitykset lukuihin ovat varsin pieniä niin vuosi- kuin neljännektasollakin.

Lisätietoja

Anu Marttila 029 551 2309

Riikka Tupala 029 551 3349

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-8018 (pdf)